

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

SŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, July 13, 1983

Nr. 134

G. SHULTZ IR GROMYKA SUSITIKS MADRIDE

Čado prezidentas Habre naikina Um Čaluba oazėje maištininkus

BUVO ĮSISTIPRINĘ ALEČES OAZĖJE, BET TEN JIŲ BUVO KARIŲ APSUPTI IR ĮSVYTI

NDZAMENA, Čadas. — Niekam ne paslaptis, kad buvęs prezidentas Gukumi, susitaręs su Libijos diktatoriumi, bando pagrobti visą Čadą, bet iki šio meto jam nepavyko.

Prezidentas Habre mobilizavo visus patyrusius Čado karių, bet jie vieni vargu pajėgs apsiginti. Niekam ne paslaptis, kad Libija padeda Gukumo šalininkams visame Libijos pasienyje. Prezidentas Habre kreipėsi į Prancūziją paramos. Prancūzai jau pasiuntė karo medžiagą į Čadą, bet jeigu bus reikalo, tai jį pasiųs ir legionierių dalinį, kad neleistų Libijos kariams ardyti tvarkos Čade. Prezidentas Habre yra buvęs Čado lakūnas. Jis susigynė su prancūzais ir nori, kad Čadas būtų nepriklausomas ir demokratiškai tvarkomas.

Įsvijo maištininkus iš Alečės

Pirmadienį Gukumi vyrai buvo įsiveržę į Alečės oazę. Čado kariai juos apsupo, kelis nušovė, o kiti pasitraukė per smėlynus į šiaurę.

Antradienio rytą Libijos padedamos jėgos įsiveržė į Um Čalubą oazę, esančią gerokai toliau į šiaurę. 1.200 karių patraukė į Um Čalubą, kad galėtų išvyti įsibrovėlius. Yra pagirios manyti, kad įsibrovėlius išvarys, bet visame krašte atstątyti tvarką jau bus sunkiau. Prezidentas Habre kreipėsi į Miterandą pagalbos.

— Dabar gausi karo medžiagą, bet jeigu bus reikalo, tai bus pasiųsti ir gerai paruošti legionieriai, — atsakė prezidentas Miterandas.

Libijiečiai buvo įsiveržę į Fają ir į Laigean oazes, bet dabar ten jie yra puolami.

Alečė išlaisvino 400 kareivių

Prancūzų legiono dalinys kartu su Čado kareiviais pirmadienį apsupo Alečę ir pradėjo naikinti įsibrovėlius. Įsibrovėlius pavyko prasiimušti pro silpną vietą ir patraukti į Um Čalubą, bet ir ten Čado kariai vėliau juos apsupo.

Alečė buvo kareivinių, kuriose buvo 500 kareivių. Jie gynėsi nuo įsibrovėlių, bet vėliau nusprendė tik užsidaryti kareivinėse. Prancūzai ir Čado kariai išlaisvino 400 kareivių, besigynusių nuo Libijos karių. Jie buvo

patenkinti, kad buvo išlaisvinti. Vienas kitas, ejęs sargybą, pajėgė išsisaugoti, bet kiti žuvo bekovodami. Kareivinėse pailsėję Čado kariai ir prancūzai patraukė į Um Čalubą, kad galėtų Libijos karių apsupti ir suimti.

ANGLAS RAGINA POPIEŽIŲ PRIPAZINTI VILNIŲ LIETUVOS MIESTU

Ernie Trory, laiške Anglijos žymiausiame Manchester Guardian savaitraštyje rašo, kad popiežius Jonas Paulius II savo atsilankymu Wroclawe, jį pripažino lenkų miestu. Jau daugiau Voiketijai nepriklausančiu. Ta pačia proga Trory mano, kad reikia popiežiui "išrašyti" iš Lenkijos ukrainiečių Lvovą ir lietuvių Vilnių.

Trory sako, kad daugelis bus nustebinti, patyrę, jog Lvovą ir Vilnių diecezijose yra Vatikano laikomos Lenkijos jurisdikcijoje. Autorius sako, kad Vilniaus diecezijos apaštalinis administratorius reziduoja Balstogėje, o Lvovo apaštalinio administratoriaus rezidencija yra Lubioje.

SEK. SHULTZŲ VIZITAS VERTAS MILJONŲ

KAIRAS. — Didieji Egipto laikraščiai tvirtina, kad sekretorius G. Shultz užsikimšęs, o Egiptą yra vertas daugiau negu milijonai dolerių.

Egipto vyriausybė, padariusi taiką su Izraeliu, buvo izoliuota nuo visų arabų valstybių. Pasirašius taikos sutartį su Izraeliu, atrodo, kad bus taika su visomis arabų valstybėmis, bet tuo tarpu tos taikos dar nėra. Egiptas jaučiasi labai izoliuotas. Jis mato, kad ir Amerika negali tos izoliacijos, baigti. Krašto viduje esantieji kraštiniai nacionalistai tai nušovė prez. Sadatą, drįsę pradėti pasitarimus su Izraeliu.

Sekretorius Shultz įtikino prezidentą Mubaraką, kad Sirija ilgai negalės būti Libane. Ji bus priversta atšaukti savo karių.

Andrei Gromyka vyks į Madridą pasirašyti sutartį su JAV išiešti atskirtus šeimos narius iš Sovietų Sąjungos

Premj. Jaruzelskis tikisi Lažnyčios paskolos

V. Jaruzelskis praėitį savaitę Dancige padėjo vainiką prie komunistų nužudytų darbininkų paminklo. Šią savaitę paskelbė, kad bus panaikinti visi karo stovio įvesti įstatymai.

Dabar aiškėja, kad popiežius Jonas Paulius II, pats būdamas lenkų kilmės, taip reikalus sutvarkė, kad katalikų bažnyčia paskolins dabartinei lenkų vyriausybei stambi sumą pinigų, bet reikalavo, kad būtų panaikinti karo stovio įstatymai ir būtų leista Solidarumo unijai veikti.

Lenkijos vyriausybė visai nugenėjo kraštą. Prasiskolino užsieniui, prisipirko įvairiausių mašinų, bet rusai jas išsivežė. Dabar, kai reikia mokėti, tai vyriausybė neturi pinigų net nušimčiams užmokėti. Jaruzelskis sufiko daryti visas nuolaidas, kad tikėtai gautų didelę paskolą. Bažnyčia sutiko paskolinti jam pinigų.

KASDIEN PRASIVERZIA 1.200 STATINIŲ NAFTOS

GLAND, Šveicarija. — Iš Persijos įlankos ateinančios žinios sako, kad iš trijų sužalotų naftos versmų kasdien į Persijos įlankos vandenį prasiveržia 1.200 statinių naftos.

Šita nafta jau apklojo didelius vandens plotus, padarė milijoninius nuostolius ir nesądielę katastrofą visiems Persijos įlankos gyventojams, žuvisms, paukščiams ir augalams. Paviršiuje esanti nafta sustabdo deguonį ir užmuša visą gyvybę vandenyje. Užtrokšta žuvis, žolės ir visa, kas vandenyje buvo gyva.

LENKIOJE KARO STOVĮ ATSAUKS LIEPOS 22 DIENĄ

VARSUVA, Lenkija. — Valdžios sluoksniuose kalbama, kad generolas Vaitiekus Jaruzelskis visus karo stovio įstatymus panaikins liepos 22 dieną.

Parlamento pirmininkas sukvietė parlamentą liepos 20-21 dienomis. Per tas dvi dienas parlamentas atšauks karo stovį. Panaikinus visus įstatymus, liečiančius karo stovį, bus panaikinti ir įstatymai, kurie draudžia Solidarumo unijos veiklą. Nei vyriausybei, nei parlamentui nereikės praversti jokių naujų įstatymų.

Kardinolas Glomp tuo reikalu plačiai informavo popiežių ir pranešė, kad liepos 22-oji bus karo stovio įvesti įstatymų pabaigos diena.

EGIPTIEČIAI PATENKINTI GEORGE SHULTZU

KAIRAS. — Egipto vyriausybė ir gyventojai labai patenkinti sekretoriumi G. Shultz. Jis padarė ilgą informacinę kelionę, tarėsi su visa eile valstybių atstovų, o kelionės pabaigoje užvažiavo į Egiptą, kad galėtų pasimatyti su prez. Mubaraku ir kitais valstybės pareigūnais.

Sekretorius trumpai papasakojo apie kelionės įspūdžius ir išdėstė pasikalbėjimą su Sirijos

Madrid centre stovi Don Kichoto ir Sančio Panzos paminklas. Prie paminklo stovi lietuviai. Madrido Europos valstybių atstovai tris metus ginčijosi su rusais dėl Madrido konferencijos protokolo. Amerikiečiai sutiko išbraukti vieną žodį, o rusai sutiko pasirašyti protokolą.

PAVOGTI CARTERIO DOKUMENTAI PLAUKIA Į ALBOSTOS RANKAS

AIŠKEJA, KAD Į VOGIMĄ BUVO ĮVELTI KRASTO SAUGUMO TARYBOS TARNAUTOJAI

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas nemanė, kad jo nutarimas pavesti Kongreso komitetui iširti visą reikalą su kels tokių maišalį Baltuose Rūmuose ir Kongrese.

Pasirodo, kad Kongreso komiteto narys, demokratas iš Indijos, Atstovų Rūmų pakomitečio pirmininkas Daniel J. Albrota yra labai griežtas. Jis išsiuntinėjo kelis griežtus laiškus, reikalaujamas atsistoti jam visus originalius pavogtus dokumentus, kad niekas nebandytų jų sužaloti ir nepakenkti.

Paiškėjo, kad į šį reikalą buvo įvelti trys saugumo tarybos nariai, todėl reikalingas komplikacijos. Pats prezidentas pasakė, kad jis atleis iš darbo kiekvieną tarnautoją, kuris nebendradarbiaus su Kongreso pakomitečiu ir bandys kaip nors išsiskinti.

— Antradienį aukso uncija kainavo \$439.

— Prez. Reaganas paskyrė patyrusį diplomata Peter Jon de Vos JAV ambasadoriumi Mozambike.

prezidentu Hafez Asadu. Mubarakas apgailestavo, kad taikos reikalai taip lėtai stumiasi pirmyn, nes šiomis sąlygomis Egiptas negali atnaujinti ryšių su kitomis arabų valstybėmis.

Bet prez. Mubarakas pritarė sekretoriaus užimtai pozicijai ir mano, kad tai yra vienintelis kelias pasiekti taikos Artimuose Rytuose.

Max Kampelman informavo prezidentą Reaganą apie rusų norą tartis

MADRIDE MINISTERIAI GALI APTARTI PREZ. REAGANO IR ANDROPOVO SUSITIKIMĄ

WASHINGTON, D.C. — JAV ambasadorius Max Kampelman pirmadienį buvo Baltuose Rūmuose ir informavo prezidentą Reaganą apie Sovietų valdžios atstovų parodytą norą baigti Madrido konferenciją abiem pusėm priimtiniu protokolu. Sovietų Sąjungos atstovas tris metus priešinosi Madrido vykusios konferencijos protokolui, o dabar net pasiūlė pasirašyti susitarimą tarp Rytų Europos valstybių karo metu atskirtoms šeimoms vėl susijungti.

Vakarų Europos valstybės reikalavo, kad būtų išskeltas faktas, kad Sovietų valdžia klaido radijo stočių žrėmusus, kai kalbama apie žmogaus teisių suvaržymus Sovietų Sąjungoje. Ispanijos premjerui F. Gonzalez pasiūlius, Amerikos delegacija ten pat priėmė pasiūlymą ir sutikio išbraukti tą rusams labai nemalonų faktą. Rusai nustebo, kai Kampelmanas tame pačiame posėdyje pasirašė su kitais JAV delegacijos nariais, priėmė kompromisinį pasiūlymą. Trys Sovietų delegacijos nariai nežinojo, ką daryti. Jie abejojo — ar telefonuoti, ar telegrafuoti. Po to, pirmą lėktuvą trys delegacijos nariai nuskrido į Maskvą ir papasakojo apie naujai susidariusią padėtį, kai Kampelmanas sutiko su Ispanijos premjere pasiūlymu.

Rusai pradėjo ruošti bendrą pranešimą, sutiko paruošti bendrą rezoliuciją apie reikalą bendradarbiauti pagal Helsinkio paktą baiginius nutarimus. C kai atėjo laikas formuluoti Sovietų valdžios sutikimą išiešti karo metu atskirtų šeimų narius, tai rusai, gavę naujas instrukcijas, nurodė žymiai toliau negu pradžioje amerikiečiams atrodė. Dabar Sovietų Sąjunga pasižada išiešti visą eilę žmonių, kad galėtų susijungti su savo šeimomis. Bus pasirašytas atskiras dokumentas.

Sekretorius Shultz pranešė pirmininkui Kampelmanui, kad

jis pilniausiai pritaria padarytam kompromisui ir pritaria Kampelmano elgesiui, ten pat vietoje, pasitarus su kitais delegacijos nariais, priimti kompromisą.

Be to, sekretorius Shultz pareiškė, kad jis pasirodęs vykti į Madridą pasirašyti protokolą ir šeimų sujungimo reikalu paruoštą pranešimą. Tuo pačiu metu Madride bus Sovietų užsienio reikalų ministras Andrei Gromyka. Sekr. Shultz galės aptarti su Gromyka apie prez. Reagano ir Andropovo susitikimą.

Pirmadienį į Washingtoną atskrido Vak. Vokietijos užsienio reikalų ministras Genscher ir kalbėjosi su prez. Reaganu. Ministras sakė, kad Andropovas nori susitikti su prez. Reaganu.

ANDŲ KALNUOSE SUDEGĖ KELEIVINIS LĖKTUVAS

QUITO, Ekuadoras. — Keleivinis Ekuadoro lėktuvas B-737, iš Quito skridęs į Cuenca, esančią rytinėje Andų kalnų pusėje, užsiliepsnojo ir sudegė. Teko skristi apie 45 minutes.

Liudininkai tvirtina, kad lėktuvas, vežęs 119 keleivių, palietė kalnų pakraštį, užsiliepsnojo ir visas sudegė. Visi lėktuve buvę keleiviai ir įgulos nariai žuvo liepsnose.

Pradžioje buvo pranešama, kad pačiame lėktuve pirma įvyko sprogimas, o vėliau kilo liepsnos. Tai duotų pagrindą galvoti, kad būta sabotažo. Bet tolimesni liudininkų liudijimai tvirtina, kad jokio sabotažo nebūta. Lėktuvas, artėdamas prie aerodromo, sparnu užkabino pašlaitę, krito ir užsiliepsnojo.

— Egipto kariai duoda maistą tikėtai su Sirija bendradarbiaujantiems palestiniečiams.

— Sirijos policija leidžia išvažiuoti Arafato šalininkams, atidavusiems ginklus. Dauguma važiuoja į Jemeną.

George Shultz

Sekretorius Shultz patvirtino M. Kampelmano pritarimą imti iš protokolo Sovietų valdžios radijo stoties trukdymus.

KALENDRELIS

Liepos 13: Anakletas, Austina, Šypsa, Daugšis, Kindis.

Saulė teka 5:25, leidžiasi 8:24.

Oras šiltas, vėjuotas.

SPORTO IR MANKŠTOS REIKŠMĖ ŽMOGAUS SVEIKATAI

Žmogaus didžiausias turtas yra jo sveikata. Todėl mūsų tikslas yra geriau pažinti tas priemones, kurios padeda žmogui sveikata išugdyti, ją saugoti — išlaikyti. Viena iš tokių tinkamų priemonių mūsų sveikatai ugdyti yra fizinė kultūra — sportas, mankšta, įvairūs žaidimai ir kt.

Kiekviena kultūringa tauta, didelė ir maža, rūpestingai tiria fizinių pratimų įtaką žmogaus organizmui. Be abejo ir mes turime rūpintis jaunosios kartos auklėjimu ir neatsilikti nuo kultūringų tautų.

Fizinė kultūra gera talkininkė medicinai. Sportu, gimnastika, galima ištaisyti fizinius trūkumus, sustiprinti nervų sistemą, didinti žmogaus ūgį, priauginti svorį, raumenų, o jeigu per daug svorio — sportu, gimnastika galima jį sumažinti. Ne tik vaistai padeda apsaugoti nuo ligų, bet ir sportas, gimnastika tam pačiam tikslui gerai patarnauja. Sportas, mankšta padeda žmogui fiziniai sustiprėti, o fiziniai stiprūs žmonės yra atsparesni ligoms. Mankšta, sportas, žaidimai padeda atstatyti pavargusio žmogaus jėgas — tai aktyvūs poilsai. Jaunimo organizmui, o taip pat ir senesniems reikalingi judesiai. Todėl apsnūdima, sustingima, bloga nuotaika varykime iš mūsų kūno mankštos judesiais.

Fizinio auklėjimo įtaka žmogaus išvaizdai

Žmogaus išvaizda yra įgimta ir dalinai auganti gyva. Vaikas gimdamas atneša savo išvaizdą. Toji jo išvaizda, išorinių veiksmų įtaka veikiama, augant įgyja pakitimų. Tai priklauso nuo auklėjimo, nuo sąlygų, kuriose jam tenka augti. Mat, žmogus neprisitaiko prie rastų gamtos sąlygų žemėje kaip kitų gyvųjų, bet jas keičia, derina su savo gyvenimu. Ir žmogus auga, bėgsta ne natūraliose gamtos sąlygose, bet daugiau dirbtinėse. Vaikai augant formuojasi jo fizinės ir dvasinės galios, o jų formavimosi metu kaip tik turi didelės įtakos mūsų pastangos organizmą ugdyti mums porima teigiama kryptimi.

Zinoma, mes negalime pervertinti mūsų pastangų, nes nėra tokių galimybių, kad galėtume

mūsų kūną pakeisti pagal mūsų norą. Bet rūpestingai darbu daug ko galime pasiekti mūsų kūno formavime teigiama kryptimi. Kai kurios prigimtos neigiamos ypatybės, ar augant įgytos, jeigu nėra sunkių sužalojimų, gali būti visai ar tik dalinai pataisomos.

Fizinių ir dvasinių galių harmonija

Pilnutinis auklėjimas — žmogaus fizinių ir dvasinių galių harmoningas išvystymas. Jeigu mes rūpinamės vien savo kūno tobulumu, nukentės mūsų vidinis (dvasinis) gyvenimas. Reikia rūpintis lygiai tiek mūsų kūno, tiek mūsų vidaus — psichikos kultūrinimu.

Kur vaistai nepadeda, padeda sportas

Kai kurios neigiamos kūno ypatybės pašalinamos lengviau, bet visur reikia sistematingo darbo ir kantrybės, pvz., kaip krūtinės įdubimas, pasikūpinimas priekinė pašalinamas pritaisintais pratimais, mankšta. Juk čia vaistai negali padėti, o lazdos, ar kūjo smūgiai kupros neištaisys. Lieka vienintelis būdas — fiziniai pratimai, kuriais mes galime daugiausia pasiekti tvarkydami kuprotumą ar krūtinės įdubimą. Tai nelengvas darbas, reikalaujantis nusimamo pratimų — mankštos priėmimo. Pratimai turi būti kryptingi koprotumui mažinti — grąžinti kūną į normalią padėtį, jei ne visai, tai nors dalinai. Bet vien gerų norų nepakanka — reikia ilgo ir rūpestingo darbo: valia, kantrybė ir pasiryžimas laimi.

Kūno iškrypimai dažnai atsiranda dėl nenormalios kūno laikysenos arba yra įgimti. Reikia daug dėmesio kreipti žmogaus kūnui ir kaulams, kad jie išaugtų stiprūs. Reikia vengti nuolat susilenkus sėdėti, ar prie žemo stalo rašyti, nes nenormaliai išlenkiame stuburą — didina kuprotumą. Be to, suspaudžiame krūtinės ląstą — suspausta krūtinės ląsta spaudžia plaučius ir širdį — trukdomas normalus jų darbas.

Taip pat ilgai sėdėdami perkreipė kūną — išlenkiame stuburą į kairę, ar dešinę pusę. Tokio kūno žalojimo reikia vengti.

M. ŠILEIKIS

SIUVĖJAS

Be šių nukrypimų yra ir daugia. Čia tenka paminėti pilvo nudrimimą žemyn. Toks pilvo nudrimas pirmyn žemyn yra išvengiamas, kada laiku pradėdami rūpintis. Pilvo nudrimas žemyn įvyksta tiems, kurių pilvo raumenys yra silpni, o per daug yra prisiauginę riebalų. Taip pat, kartais prisideda pilvo nudrimui žemyn ir nugaros per didelės išsilenkimas pirmyn (priekinis). Kiekvieno kultūringo žmogaus pareiga rūpintis laiku savo kūno neigiamas ypatybes taisyti, o ne laukti, kada jos sunkiai pataisomos — šalinime mūsų kūno ir dvasios neigiamas ypatybes vos tik jas pastebime. Atsiminkime, kad jaunesnio žmogaus fizinės ir dvasinės neigiamybės lengviau yra pašalinamos. Juk sakoma: "Vėlu prie darbo, kada kūnas pradeda stingti", kada raumenys, sąnariai bei kaulai jau sustingę, negelbės jokie pratimai.

Žmogaus stiprus stuburkaulis ir stiprus šoniniai raumenys neleidžia pilvui lygiai plėstis į visas puses, todėl jis (pilvas) veržiasi ten, kur sutinka mažiau pasipriešinimo — pirmyn ir žemyn. Ne sunku įsivaizduoti,

kokia būtų žmogaus išvaizda, jei pilvas lygiai plėstųsi į visas puses.

Moterys pilvą tvarko gorsetų pagalba, o vyrai kažkodėl nelinkę naudotis šia moderniąja priemone. Jie naudoja diržą, bet, deja, tas diržas nesilaiko ant nudrimusio pilvo — krinta žemyn su kelnėmis ir diržas čia daugiau prilaiko pilvo svyrimą žemyn, o ne pačias kelnes.

Yra žmonių, žinoma dažnai ramaus būdo, kurie labai rūpinasi savimi, mėgsta ilgai miegoti, gerai prisivalgyti, niekur nepaskubės, nieko sunkiai nekels. Jiems geriau patinka virtuvėje sukinėtis apie puodus — patikrinti šaldytuve maisto atsargas, negu ką nors tvarkyti apie namus. Jei ką reikia padaryti, jie geriau pasisamdys, negu patys dirbs, arba pasišauks kaimyną ir mielai palauks kopėčias — tegul kaimynas lipa aukštyn kopėčiomis, jei ir nukris, tai ne jis, o kaimynas.

Yra kita rūšis storiųjų: jų kūnas, tarsi, pilnas vandenys ir mažas maisto kiekis didina jų svorį. Jų svoris didelis, fizinė jėga menka — širdis negali pakelti sunkesnio darbo. Jie reikia

tingi specialaus gydymo ir tinkamos mankštos.

Raumenų reikšmė žmogui

Raumenys dengia mūsų kūną, užpildo kūno ildubimus — daro mūsų išvaizdą gražią. Kaip atrodytų žmogus, jei jo kaulai nebūtų apdengti raumenimis. Raumenys icalina mus atlikti įvairius judesius. Ar mes vaikščiojame, ar kalbame, ar dainuojame, visur dalyvauja raumenys — jų atskiros grupės.

Yra veiksmų, judesių, kurių veiksmas nepriklauso nuo mūsų valios; kaip širdies darbas, kvėpavimas, ir kit. Tie vidiniai veiksmai nepriklauso nuo mūsų noro ir valios, bet vis dėlto jų veiksmą šiek tiek turime įtakos, pvz., kvėpavimą mes galime didinti, lėtinti, ar net trumpam laikui visai sustabdyti.

Tokie vidiniai mūsų kūno veiksmai, kurie nepriklauso nuo mūsų valios, vadiname juos savaimingais veiksmais.

Raumenų išvystymas yra svarbus žmogui ir būtinis, nuo jų priklauso mūsų kūno judesiai. Yra jaunuolių, kurie atrodo lyg oda apdengti skeletai. Tokiu atveju tenka susirūpinti ir tinkamam planingam fiziniam lavinimui — sportu ugdyti raumenis ir per ilgą laiką galima pasiekti teigiamų rezultatų.

Yra žmonių, kurie turi daug raumenų, bet jų raumenys tai riebalų masė. Tokius riebalinius raumenis reikia mankštinti, sportu performuoti. Po ilgesnio darbo jų kiekis sumažėja, raumenų pluoštai sustiprėja — susiformuoja tikrieji raumenys.

Ugdant mūsų kūno raumenis — reikia lavinti visą kūną, o ne atskiras dalis. Įvairios sporto šakos, nevienodai formuoja mūsų kūną. Sunkumų kilnotai, imtininkai išvysto didelius raumenis. Kitų šakų sportininkai tokiu raumenų kiekiu nepasizymi, bet jų raumenys yra gerai išlavinti ir gražiai išsistę ant kūno — daro gražią žmogaus išvaizdą. Kaip visur, taip ir čia, reikia laikytis vidurio kelio: ne raumenų masę svarbu, bet jų kokybę.

Gamtos grožis K. Binkio poezijoje

Poetas ir dramaturgas Kazys Binkis gimė 1893 m. Jo poezijos kūrinius galima suskirstyti į tris laikotarpius. Pirmąją grupę sudaro "Eilėraščiai", išleisti 1920 m. Čia Binkio poezija yra dar tradicinių formų, išreikšta tradicinėmis priemonėmis. Binkio poezija pasižymi formos gry-

numu. Tai ypač ryšku trioletose arba utose, kaip poetas juos vadino. Trioletai yra trumpi, 8 eilučių eilėraščiai. Jų Binkis parašė nedaug ir visus gamtos temomis. Tradicinėje Binkio poezijoje yra taip pat lyriskos liaudiškos nuotaikos eilėraščiai, gamtos idilės aprašymai.

Trioletuose Binkis kalba apie gamtą, jos grožį, gėles, pražydus. Žmogus tegali tik stebėtis Viešpaties pasauliu ir nuotakomis, kurias sukelia toks reginys, kaip aguonų žydėjimas rugiuose, arba atsitiktiniai užuostai žibuoklių kvapų pievoje.

Albertas Kerelis, VII kl.

K. Binkis savo trioletus pavadinęs gėlių vardais: "Tulpė", "Rūta", "Vandens lėlė", "Rugė", "Zibuoklės", "Agonėlės", "Obelių žiedai". Jo trioletai turi grakštumą ir lengvumą, tačiau jie rašyti logiškai: eilučių pasikartojimas nėra atsitiktinis, bet reikalingas.

Kazys Binkis pradėjo rašyti trioletus, o po jo keli kiti poetai yra sukūrę eilę panašių eilėraščių, bet prieš niekas nemėgino jų rašyti lietuviškai. K. Binkis visuomet ieškojo naujų formų savo kūrybai. Jis mėgo rašyti apie gamtos grožį, ramybę ir šviesą. Binkiui nepatiko rašyti sunkiomis, skausmingomis temomis. Net ir tuomet, kai savo gyvenime poetas pergyveno sunkumus, vis tiek rašė grakščius, lengvus eilėraščius.

Ričardas Chiappetta, VII kl.
Is "Aušros Spindulėlių"

Perskaitęs K. Binkio eilėraščius apie gamtą, jauti ramybę ir pasaulio grožį. Gali jausti, kad

Kazys Binkis labai mėgo gamtą, nes jis nepaprastai gražiai aprašo gėlių spalvas, ir jų kvapą. Beveik visi jo trioletai yra dainuojami, dėl jų lengvos ir šviesios nuotaikos.

K. Binkis gražiai aprašo ir rudens, bet čia jau nuotaika yra liūdnėsnė. Miško žemė jau apdengta lapais, šaltas vėjas pamoja ir gamta miršta:

Ir lapei žemėn nuo medžių krito.
Ir buvo liūdna ir buvo skaudu
Klausyti medžių gaudingą
[rauda,

žiūrėt, kaip žemėj lapeliai vyto.
"Ko čia taip ilgu?" — ištrauka.

Viktoras Izokaitis, VII kl.
Is "Aušros Spindulėlių"

Nustatyta, kad laivyno reikmenų pirkimai brangiai perveda, užsakant įvairius reikmenis.

Komunistai tvirtina, kad Valensa vėl išmestas iš Dancigo dirbtuvių, nes jis išvažiavo atostogų be dirbtuvės leidimo.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, narius patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už \$1,000 apdraudęs suma temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATORA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1854 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstantys, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, 7. Raudkio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnkūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAIŲ SVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių jokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan tiems, gėrintis autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės aprašas tas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslai to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$1.

LIETUVIAKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalauskio įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrėčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabalgoje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertinimai vokiečių kalba. Labai naudingoje 338 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$8.

KJ LAUMUS LIMA, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik A. Jurgio Jakinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

MATERNOS NOVELS, M. Eozenko kūryba, J. Valažkės vertimas. 809 pusl. knygoje yra 80 samojingų novelių. Kaina \$1.

Knygos paimamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant pažinti, pridėti šiek tiek papildomo mokėjimo.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTENGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šikiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKSYS,

50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES UKANŲ

ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, Lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$23. Kieti viršeliai. Pustas \$2.

NAUJENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto šio skyriaus redaktorai

AREJAS VITKAUSKAS

DEŠIMTUKAS

Aptarnauti stalių buvo Maikio eilė. Apsivilkęs baltą, ankštą, be skvernų žvarkelį, jis stovėjo ties baru, kai ponas prie stalo pasirodė. Jis balinės suknelės kairysis petys buvo papuostas didele gele, iš už kurios pasirodė (kai ponas pasisuko profilu) ponios antakiai atrodė staiga patekėjusiu mažiųjų juodu mėnulio puslankiu. Maikį tas antakis išgąsdino. Net visa baro salė susitūbo. Bet Maikis susilvaldė. Mandagus, šaltai sukanęs dantis, jis, kaip paprastai, tarnavo prie stalo. Lyg per sapną, (taip atrodė Maikiui), trijų aukštų sprando ponas ponios paklausė: "Tai ką, Ela, imi?"

Visai paprasta istorija! Tik — ką vienas tas dešimtukas už tarnavimą ir įdomus...

Ant staliuko gulėjo perlenkta teatro programa, kurią paliko ponas. "Follow the crowd" ("Eik pasikui miniai") — matėsi "Auditorium" baro reklama toje programoje. (Baras, kuriame tarnavo Maikis, susisiekia su to paties vardo teatru). Prie nebaigtos gerti kokteilio stiklinės buvo padėtas sidabrinis dešimtukas. — padavėjui. Aptvarkęs stalą, Maikis programą numetė į atmatų dėžę už baro, kur buvo metamos popierinės servetėlės ir šiaudai nuo gėrimų, o dešimtuką — savo teisėtai užtarnautą atpildą — įsidėjo į liemenės kišenį. Visus kitus gaunamus pinigų jis dėdavo į palaidus į dešinių kelninių kišenių, kaip į daro visi amerikiečiai, bet šį dešimtuką jis įsidėjo atskirai į liemenės kišenių, (prieinamą pro žvarkelio atlapo didelę išplovą). Į liemenės kišenių vyras kartais deda išimtinio globos reikalingus kokius nors menkniekius.

Kur sapnų grozybė, Kur svajonės tos? Niekas nebvilioja širdies neramios...

Niekas, niekas nevilioja, Tik daina gaili iš krūtinės plaukia Ten toli, toli...

Kur sapnų grozybė, Kur gi mielei toj? Nesužibo šiandien, Gal sužibės rytoj?...

BE ATOSTOGŲ

— Ko tu verki, Kazy? — Mano broliai turi atostogas, o aš neturū.

— Kaip tai? — Aš dar nelankau mokyklos.

DAR PALAUKS

— Ar tamsta buvai pasiklavę Suberto "Nepabaigtos Simfonijos?"

— Ne, aš geriau palauksiu, kai veikalas bus baigtas.

ATSPĖJO

— Šalčiau, kokį žinai skystį, kuris neužšąla?

— Karštas vanduo, p. mokytojai!

NE TOKIOS PAT

Parduotuvių vienas vyriškis prašo apikaklių. Pardavėjas klausia:

— Ar tamsta nori tokių pat apikaklių, kokias nešioji?

— Ne, aš noriu žvairių.

DAUGIAU PROTO

Telsmė susigimė du vyrai: vienas didelis, antras mažas. Didysis supykęs tarė mažajam: — Tu nusiramink, nes kitaip aš tave į kišenę įsikisčiau. — Tada kišenėje turėsi daugiau proto, negu galvoje, — atskirto mažasis.

MOKYKLOJE

Mokytojas: — Antanai, ar gerai esu susipažinęs su alfabetu? Antanas: Taip. Mokytojas: Kokia raidė seka po "A"? Antanas: — Visos likusios.

RETAI TURI PROGOS

Jonas Tetirvinas klausia savo merginos broliuko: — Ar ne pažiūri per raktą skylutę kuomet aš esu kambaryje su tavo sesute? — Labai retai. Pažvelgiu tik tada, kai mano motina nežiūri...

VISKO GALI BUTI

— Nebijok, tamsta, to šunies. Kai šiuo loja, tai jis nekanda. — O paibelai žiū, kas atsitiks, kai jis nustos loti?

GERAS ĮSPĖJIMAS

Žmona: — Kaip tu galėjai kviesiti Pranašį į svečius šį vakarą? Namuose tokia bėdvarkė, aš pati blogoj nuotaikoj, be to, vaikas serga.

Vyras: — Aš tyčia tą padariau, kad jis patirtų ką reikšmingą gyvenime. Mat, jis nori vesti...

PANASUMAS

— Žiūrėk, Terese, mano sužieduotinis nusifotografavo Zoo logijos parke su didele beždžionė...

— Tai panašumas, kad sunku juos ir išskirti...

SUMANI TARNAITĖ

Ponia: — Maryte, eik į geležinkelio stotį ir pažiūrėk kada išsina traukinys į Šiaulius. Marė sugrįžta tik po 3 valandų.

Ponia: — Ką taip ilgai veikei? Maryte: — Liepėte patirti kada išsina traukinys, tai aš ir laukiau kol jis išeis.

Teisėjas: — Ką tamsta gali pasakyti šioje byloje? Liudininkas: — Niekas. Žmona man uždraudė kalbėti.

Teisėjas: — Tai kuomet tamsta esi. Vyras ar pelė? Liudininkas: — Aišku vyras...

Teisėjas: — Iš ko tamsta spreni? Liudininkas: — Manio žmona bijosi pelės, o manęs ne.

Tikybos pamokoje dvasiškis klausia: — Petreli, jei aš pastebėčiau kokį nors žmogų mušant asilą ir jį sulaukyčiau nuo tokio žiauraus elgesio, ką tuomi parodyčiau? Petrelis: — Broliską meilę.

Kaip ugnies neužgesinsi ugnimi, bet tikrai vandeniu, taip pykčio neprasalinsi pikumu, o tikrai meile.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Sveikas, Maiki. Ar maršavai lepos 4 dieną? — Kur maršavau? — Kam dar klausai. Ar nežinai, kad tūkstantinės minios su vėliavomis, su plakatais pradėjo maršuoti Lithuanian Plaza. Čia iki Dariaus ir Girėno paminklo Marquette Parke? — Aš, Tėve, nemaršavau, bet didelėje minioje stovėjau prie paminklo, stebėdamas didingą parodą. Tokio minėjimo dar nebuvau matęs, koks buvo 50 metų sukakties minėjimas žuvusių mūsų transatlantinio skridimo lakūnams — Dariaui ir Girėnui.

— Man net ašaros iš akių riedėjo, kai estradoje legionieriai, valdžios atstovai, visuomenės veikėjai sakė kalbas, primindami didelį ir pavojaingą lakūnų žygį. Tik 250 mylių beliko iki Kauno... Kai Lindbergas skrido, jam buvo trumpesnis kelias iki Paryžiaus.

— Taip, Tėve, 50 metų ilgas laikas. Tada dar nebuvau tokių lėktuvų, kokius dabar skraido aplink pasaulį. Su vieno motoro "lopšeliu" ne bet kas drįso skristi per Atlantą. Modernus lėktuvas "Concorde" per porą valandų perskrenda Atlantą, kai tais laikais reikėjo skristi porą dienų...

— Aš manau, Maiki, kad mes artėjame prie kažkokios pasaulinės katastrofos. Aš bijau naujo karo — atominio karo. Naujasis karas prasidės ne su artilerija, bet iš debesų — totalinis pasaulio genocidas. Generolai nevažinės džipais karo lauke. Antrojo Pasaulinio karo metu ant Hirošimos numesta atominė bomba buvo tik "sampilis", palyginti su naujomis bombomis, o visas miestas sutirpo, liko tik pelenai toje vietoje.

— Aš tokio karo nevaadinčiau karu, bet vadinčiau žmonijos genocidu. Tėve.

— Tai vistiek duras darbas. Tai pamišimas, beprotybė! — Taip yra, taip buvo per amžius ir taip bus.

— Aš manau, kad mokslininkai padarė klaidą, išrādami tokią pragarišką jėgą — atomą, Maiki.

— Ne atomą reikia kaltinti, bet tuos, kurie turį piklą valią. Pvz., Hitleris vykdė žydų genocidą. Sovietų Sąjungoje vykdė naštą dvasinę, antireliginę prievartą, baudžiami ir kalnami kitaip galvojančieji žmonės. Viduriniuose Rytuose karai ne tik nesibaigia, bet dar ir plečiasi. Ar geriau mes patys lietuviai sugyvename? Ne! Lietuvių Bendruomenė išties dešimtmetį skelbė "genocidą" Aš Tui, VLIKui ir kitoms sešioms organizacijoms. Kodėl?

— Aš, Maiki, pradėtu tikėti senomis legendomis, kaip Babelio bokšto statymas, kai maišyti žmonės negalėjo susikalbėti. Taip yra ir dabar. Aš net klausiu: ar žmogus kada nors taps kultūringas?

— Žmonės dabar pakankamai kultūringi, bet gyvenimas labiau sudėtingas, išbulinta technika sumažina fizinį darbą, žmonių prieauglis daugėja, gresia skurdas, ir taip be galo.

— Gal užteks, Maiki. Visų bėdų mužu neišsprendime, bet pasikalbėti vis dėlto reikia. — Lik sveikas, Tėve! — Iki pasimatymo.

Lapė malė, lapė kepė, Lapinas žiūrėjo, Užtat vieną blyną gavo, Kad dirbti tingėjo.

"Tu nors lapė, ale duras", Pasakė Rūkstelė, Man su tavim tikras vargas, Tu mano vyrelė...

— Bek į mišką, — parink uogų, Išvirsiu uogienes, Jeigu rasi dar ir grybų, Tai bus ir grybienės.

Don Pilotas

LIETUVIŲ PATARLĖS

— Eskimų pragaru nepabaidysi. Šilumos jie laukia. — Per griovį neperšokęs, ne-sakyk op!

— Eisi per dvarą, gausi muštinę, neisi — gausi muštį...

— Su ragais badysi, nieko nepagaus arba paklysi miške.

— Kązin kur dingo iš lietuvių jaujų aitvarai, kurie atnešdavo gerų dovanų?

— Tuščia statinė skamba garšiau, negu bugnas.

— Geros akys dūmų nebijo. — Bijoj, kaip velnias kryžiaus.

— Velnias nėra toks baistas, kaip jį dailininkai vaizduoja.

— Su ragais badysi, nieko nepabaidysi...

— Anksti gulsi, — pasisėsi, anksti atsikelsi nesigailėsi. — Kązin ar yra žmogus, kuris nesigailėtų savo gyvenime padarytą klaidą? — Iš savo klaidų ne visi žmonės pasimoko.

— Vieną dalyką, kurį žmogus gali atlikti be pinigų, tai — išmilyti.

— Iš didelės debesio būna mažai lietus

Don Pilotas

UŽGIMS IS NAUJO

LIETUVOS PRISIKELIMAS

Tikiu, ateis tas laikas, Kada tėvynė mano Užgims naujai, kaip vaikas, Išplaukusi iš tvano.

Tikiu, pakils dar kartą Tėvynė iš griuvėsių, Išaugs naujoji karta Iš ašarų, liūdėsių.

Tikiu, atgis berželis, Ten vėjų nukamuotas, Sugrįš dukra, sūnelis, Motutės užliūliuotas.

Tikiu, sugrįš špokelai Ant kiemo pagiedoti. Sužels miškai, krūmeliai, Imas augti ir lapoti.

Tikiu, krekens gandrėlis, Galvutę sau užrietas. Ant stogo krats lizdelį, Pačiutę paskivietę.

Tikiu, prabilis gegutės Ku-ku ten ant eglaitės. Striksės žuikiai, stirmos Ir širmos voveraitės.

Tikiu matyt iškylant Mažytį vytyrėlį. Gardėt linksmai prabyliant, Kad žadint artojėlį.

Tikiu, šauks pėmpė klyvi Prie kupetos ten šieno, "Pjovėjai, sveiki gyvi", Pasveikins ji krekvieną.

Tikiu, išaugs jurginai, Atgis vaizdai darželiu, Žydės, marguos žolynai, Globojami mergelių.

Tikiu, pražys puriena, Pavasario sulaukus, Placiai atvers blakstiena, Iš po ledų ištraukus.

Tikiu, kvėpės sodneliai, Burkuos ten balandėliai. Sklės balti žiedėliai, Sirops vėsnios, serbentėliai.

Tikiu, skraidys bitutės, Brandys gėles, žiedelį, Ratuotos grįš, pilnutės, Neš medų į korelį.

Tikiu, sugrįš lietuvis Dirvonas suakėti. Naujakurys pribuvęs, Imas sėdą bėrt ir sėti.

Tikiu, atgims Raseiniai, Šiauliai, Trakai ir Kaunas, Panevėžys, Kėdainiai, Ir Nemunas švies sraunus.

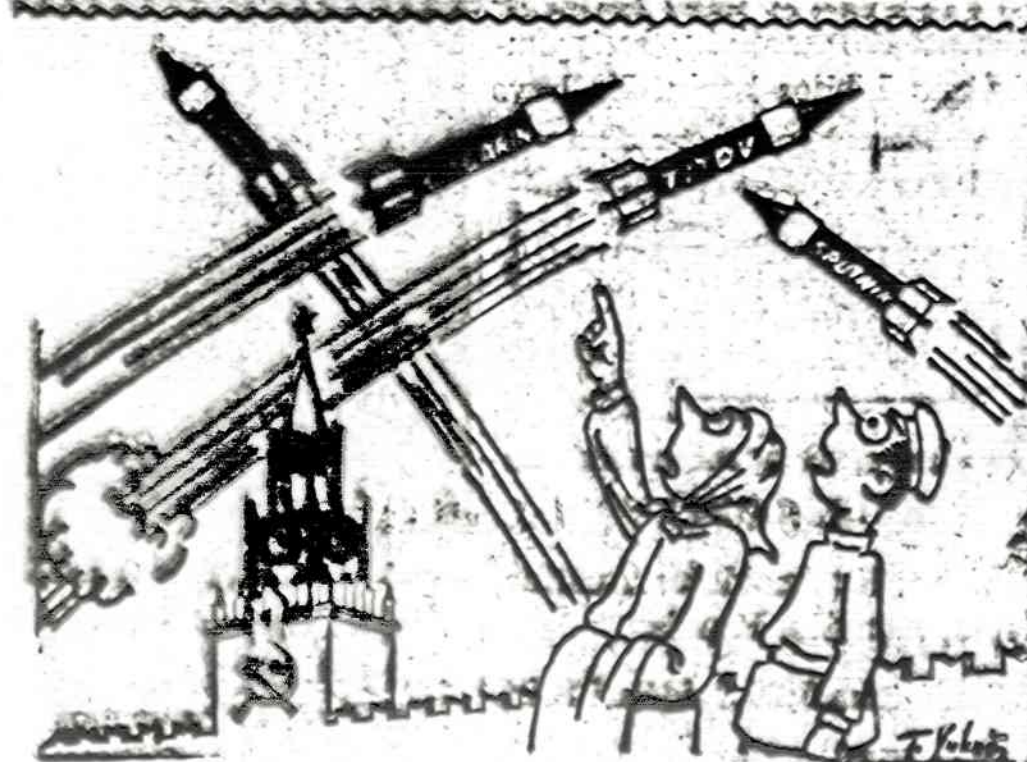
Tikiu, sugrįš mums Vilnius, Įkurtas Gedimino. Bus surasta ir taurė Maišely Benjamino.

Tikiu, visi tikėkim, Ir vilties nenustokim. Sargyboje budėkim, Už brolius mes kovokim.

Ir būkim prisirięse, Belaukdam ir rytojaus, Išplauksim, nepradinge, Ir mes laivėly Nojaus.

Baltasis balandėlis Atneš alyvos šaką, Prancs mums Juodgalvėlis, Kai dings kraujų latakai.

Perkūnas

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.

metams \$40.00
pusei metų \$22.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kanadoje: metams \$45.00
pusei metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

25 cents per copy

Užsienio: metams \$48.00
pusei metų \$26.00

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams \$45.00
pusei metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Sovietų kariai nepasitiki vyriausybe

Visoj žinomoj karų istorijoje, niekad nėra buvę tokio masinio kariuomenės dezertyavimo, koks buvo per Antrąjį Pasaulinį karą. Sovietų kariai persimetė į priešų pusę (nacių) ištisomis armijomis. Apskaičiuojama, kad virš trijų milijonų Sovietų kariuomenės apleido savo kariuomenės eiles ir pabėgė į priešų pusę. Ne visi jie pasidavė nelaisvėn, tikėdamiesi karo metus praleisti saugiai belaisvių stovyklose. Bent viena pilna Raudonosios armijos grupė, susidedanti iš suvirš 300,000 vyrų, pareiškė norą kovoti prieš Kremliaus karių.

Dalykai nėra pasitaikę Raudonojojo Kremliaus armijoj ir ligi šios dienos. Nors skaičiais rusų karo pajėgos yra pačios didžiausios pasaulyje, jų pajėgumas ir sugebėjimas save tinkamai užsirekomenduoti kovoje yra abejotinos vertės. Šiomis dienomis išėjusios dvi studijos apie Sovietų Sąjungą sako, kad dėl visos eilės priežasčių, Kremlius negali pilnai pasitikėti savo kariuomene. Tarp jų priežasčių, studijos nurodo, liečia blogą karių apmokymą, menkos vertės ginklus bei karo patalpas ir, svarbiausia, neįtikinamą valdžią Maskvoje. Raudonojojo armijon paimti pavergtų tautų vyrų nenori savo galvų guldyti už barbarišką, jų neapkenčiamą sistemą. Jeigu jau kare prieš Hitlerio nacių rusų kariuomenė metė ginklus, tai dabar, kada kariuomenėn privaryta nerusiškos tautybės vyrų, karui iškilus dezertyavimo skaičiai būtų pasakiški.

Dėl tų pačių priežasčių ir šiandieninėje Lenkijoje, kada žmonės rusams ūsus peša, Kremlius nežino, kiek jis gali pasitikėti lenkų kariais.

Viena studija, kuri paremta pasikalbėjimais su rusais, pasitraukusiais iš Sovietų rojau, ir kitų tautybių emigrantais, tarnavusiais Sovietų armijoje, sako, jog Kremliaus kariuomenėje yra per daug etniškos neapykantos, per daug girtuokliavimo, vagiliavimo, silpnos vadovybės, brutalumo. Tokiose sąlygose kariuomenė rim-

J. KARIBUTAS

PAZINTIS SU TOLIMAIS KRASTAIS

Šitos kelionės aprašymą pradeda nuo Artimųjų Rytų. Kita dalį, kuri turėtų būti pirmoji, pavadinta "Košmariška kelionė į Lietuvą", rašysiu kiek vėliau, kai nors kiek atsipeikėsiu.

Iš Maskvos, kur per didelius vargus atsikovojo teisė išsivežti savus pinigų (vien už tai, kad tarnautoja kažkur užmetė mano deklaraciją; tada, kaip jie vadina, valiutą jie pasisavina),

tė pirmos klasės skyriuje, nes jau lėktuve vietos nebuvo. Šalia manęs sėdi arabas, kuris biznio reikalais (bent jis taip pasisako) lankosi Maskvoje.

Į užsienį skristi rusų Aeroflot lėktuvais nėra mažas. Pirmoje klasėje nuostabus aptarnavimas. Vos tik pakylame į viršūnes, prisistatė graži blondinė patarnautoja ir neįprastu šypsniu, kaip pridera užsieniečiai, klausia, ar ko mes pageidauja-

tai kovai netinka.

Etniška neapykanta vaidina labai svarbų vaidmenį šioje Kremliaus dilemoje. Per savo barbariškų puolimų visų savo kaimynų ir jų žemių pagrobimą, šiandien Raudonoji armija turi imti vyrus iš 90 skirtingų rasinių ir tautybių grupių. Jie komunizmo, kurį Maskva stumia į visų gerkles, neapkenčia ir tik laukia tinkamos progos su okupantu "atsilyginti".

Mums geriausiai yra žinoma padėtis Lietuvoje. Ir gerai žinome, kad tik mikroskopiška dalis mūsų tautiečių pasidavė komunizmui, kaip Kudirka sakė, "už didesnį duonos kąsnį". Gal apie 95% lietuvių vyrų, verbuotų Raudonojojo armijon, pirmą kartą progai pasitaikius, įėjus į karo veiksmus, prieš rusus sukiltų.

Studijos parodo, kad ir šiandien didžiulė rekrutų iš Kazachstano, iš Uzbeko ir... iš Lietuvos, Estijos bei Latvijos yra verbuojami į logistinės paramos vienetus. Nepasitiki jais kovos vienetams.

Kas lankėsi pavergtoje Lietuvoje ir yra išsikalbėjęs su jos žmonėmis, žino, kad ten vagia kiekvienas — nuo jauniausio iki seniausio. Atlyginimas už darbą yra menkas, bet kas dar svarbiau, įėjus, ir turi rublių, nieko už juos negali pirkti, nes krantuvės yra apytūstės. Tas pats, kaip studijos parodo, darosi ir Raudonojojo armijoj. Kariuomenėn apmokami, jų maistas prastas (sako, jog apie 65% Sovietų kariuomenės kariai nuo vitaminių trūkumų, ir išmokė vogti prieš karo tarnybos metus, vagia viską, kas tik po ranka papuola. Vagia ir parduoja juodojo rinkoj. Gali turėti ir labai gerą patalą, bet įėjus į jį vagių "apvalytas", tai jojo vertė menka.

Vakarų demokratijos, kurios sėka neįtikėtina dideli Rusijos imperijos ginklavimas, turi, saugumo sumetimais, būti pasiruošusios tinkamai apsiginti. Bet negalime akiai ir baimingai tikėti, kad Maskvos karo mašina yra galingesnė, negu ji iš tikrųjų yra.

Per Antrąjį Pasaulinį karą, kai iš rusų kariuomenės milijonai dezertyravo, Vakaruose demokratijos tokios problemos neturėjo. Į Vakarus pabėgęs buvęs Raudonosios armijos karininkas neseniai išleistoje knygoje "Sovietų armijos viduje" sako, kad įėjus į karo tarp Raudonosios imperijos ir Vakarų, "Sovietų kariuomenės pasiduojo milijonams". Čia prisimenama prezidento Lincoln'o žodžiai, kad "galima kai kuriuos žmones apmulkinti daliai, galima kai kuriuos apmulkinti pilnai, bet negalima apmulkinti visų žmonių visą laiką". Jei Kremliaus raudonoji carai būtų geriau susipažinę su Lincoln'o patarimu, nebūtų jie tiek brangaus laiko praleidę žmonėms mulkinti. Jie mulkino kitus, bet galop patys susimulkino. Šiandien jie turi didžiausią pasaulyje kariuomenę, kuriai negali pasitikėti.

P. A.

Menininko J. Juodžio kūrinys "Motėris ant raudono žvėries"

me: šampano, konjako, degtinės ar alaus. Užkandžiai prasideda nuo ikry ir kitokių skanumynų. Aptarnavimas labai rūpestingas ir mandagus. Keleivių pilnas lėktuvas. Kadangi Sirija turi labai artimus politikus ryšius su rusais, tai keleivių-rusų lėktuvas pilnas.

Dabar jau nebeužleidžiame Erivane, kur pirmuoju skridimu (mane gražino į Maskvą, kad susiraščiau deklaraciją) tiek mane ten terorizavo, kodėl deklaracijos neturiu.

Lėktuvas dabar tūptelėjo gražioje Kipro saloje. Čia be jokių kontrolių, be jokios baimės, visus keleivius sulėidė į aerodromą, kur po poros valandų grįžom vėl į tą patį lėktuvą. Spėjau, jog nusileidimas buvo tam, kad keleivius išlaipintų ir naujus paimtų, skrendančius į Damaską.

Po poros valandų, lėktuvas nusileido Damasko aerodrome. Buvo labai didelis karštis, bet grynai ir sausas oras. Rusai keleiviams su visomis šeimomis stiploje ir patį autobusą, kuris mus veža į miestą. Apsirūpinę vietos pinigais, kur už dolerį gavau virš poros simtų, užmokiu už bilietą, ir šoferis sukrasto mano lagaminus. Buvau nustebintas, kad ir šoferis ir kažkoks "palydovas" su rusais kalba rusiškai. Su kai kuriais, atrodo, jis jau net artimas pažįstamas. Štai kur jis tikslai ir draugiškai laimėjimai. Kaip vėliau teko patirti, čia daugelis jau kalba rusiškai, nes galvodami, kad esu rusas, praeiviai ir mane užkalbindavo rusiškai.

Važiuojame per laukus, pasi-

puosiusius smėlio gubreliais. Nusisusios pamės pakelėse. Susitinkam su žmonėmis, keikjančiais asiliukus. Kaip gi arabas gali apsieiti be asilo? Juodu giminiai! Kai jau pasiekiame Damasko priemiestį, klauku darosi. Gatvelės ištisai, kaip akys užmato, skurdūs namukai, ištrupėjusiomis sienomis, molio plūktai, o aplink juos pilna varganų vaikų, ožkų, vištų ir net avinukų. Jei tarpe jų ir kelių aukštų namas, tai ir tas ištrupėjusiomis sienomis, apbėtas, kad net klauku žiūrėti. Įvažiuavus į vidurmiestį, vaizdas kiek geresnis, bet apsilėidimas ir netvarka stojasi prieš turistų akis.

Autobusas sustoja ir šoferis nurodo viešbutį. Gražus šešiaaukštis namas, gerai prižiūrėtas, bet jau aplinka — šaligatvis išardytas, skersai gatvės vyksta statyba, tad ir dulkių bei triukšmo netrūksta. Bet tai natūralu, ir dulkes kiek geriau, negu Los Angeles dūmai.

Damaskas — Sirijos sostinė tarp Libano, Izraelio, Turkijos ir Jordanijos. Daugiau kaip pusmilijonas gyventojų. Nuo jūros rytų link lyg pakopomis kyla aukštumos, kurios baigiasi neaukštu kalnagūbriu, iš kurio išleka slėniu. Oronto upė. Didžioji krašto dalis yra dykumatyruma. Per krašto rytinę dalį teka Eufratas, apie kurį dėl drėkinimo ir žemumos tirštai apgyventa. Temperatūra dienomis siekia apie 40° Celsijaus (virš 100° F), bet vakarais atvėsta, ir reikia net megztinį užsidėti. Sako, žiemomis išskrenta net sniego, o temperatūra nukrenta toli turės mokėti didesnius iki nulio. Čia gyventojų daugumokėsčius.

ma musulmonai, mahometonai; krikščionij tik 14 proc., žydų 1 proc., o ir be jų čia "biznis" aukščiausio laipsnio ir su doleriais viskas labai pigu. Čia mokslas nemokamas ir privalomas, bet, nežiūrint to, dar yra beraščiai. Apie pusę mokyklų yra privačios. Damaskas tik 1924 metais įkurtas valstybinis universitetas, su technikos fakultetu. Bekka, Selemie ir Aleppe miestuose žemės ūkio institutai ir 1919 metais įkurta arabų mokslo akademija.

Apžiūrime miestą

Po neringos ir varginančios kelionės, gerai pailsėjęs, arabų pusryčius užvalgęs, išėjau miesto apžiūrėti. Nėra jis man neįmatytas: kai 1972 m. keliauvu aplink pasaulį, neaplenkiau Damasko. Taigi, nesu čia naujokas. Dabar labai smalsu pamatyti, kiek tas miestas pasikeitė, ir gal į gerąją, ar į blogąją pusę?

Rytas labai gražus ir dar nekarštas. Žengiu iš viešbučio ir pasitinka gausūs vėjelės. Žmonių (arabų) gatvės pilnos. Vieni jų dar su turbanais ir ilgais rūbais, kurie man primena vienuolius. Kiti apsirengę paprastai, bet visi su šiuurkomis; gal vienas kitas turistai su batais. Labai daug kariuvių. Vieni iš jų su žaliomis, kiti su mėlynomis beretėmis. (Bus daugiau)

— Lešek Valensa reikalauja, kad oficialiai būtų leista Solidarnumai unijai legaliai veikti.

— Čikagos priemiesčių gyvenvietės turės mokėti didesnius mokesčius.

ANDRIUS NORIMAS

M I Š K E

R. LB-nės Kultūros tarybos skelbtas konkurso premijuota novelė.

(Tęsinys)

— Tėkra, tėkra, puonaiti... Aš atskėr nu žalčia... Vuo es kor esi, tamista? Mislijau, ka kuoks lenkėlis būsta... Vuo es tuos skūruos dousi buobai liekarstvy padarytei...

Kastantas lengviau atsiduso. Įsižiūrėjęs į gyvatės nejudrumą, suprato ją nebegyvatą esant.

— Ar daug gyvačių šitoj apylinkėj?

— Kas gal vėsas veitas apsaitytei? Yr nemaža... Bet nu anų mės muokam atsigtinties užkalbėjimais...

Kastantas nusijuokė. Suprato žmogų esant prietaringą. Žiūrėjo į žilaplaukį, aštrių bruožų išvagoto veido, žydraakį, įdegusį žemaitį. Mėgo kalbėtis su paprastais žmonėmis, tai dabar vėl šnekos nepristigo.

— O kokie gi tie užkalbėjimai? Galite man pasakyti? Labai man įdomu.

— Kožna bestija tor savo užkalbėjimą, bet ru gyvates era daug visokių. Veins yr toks: Aš rieka nekalbu, tik nu gyvatės užkalbu. Kor ein saule, mienro er žvaigždės. Diev man padiek!

— Tai ir viskas?

— Vo kaipgi! Žinau ilgesnį, bet tamista neatsiminsi.

— Na, vistiek noriu išgirsti. Pasakyk!

Žmogus buvo linksmas, šnekus, tai netrukus, apvyniojęs gyvatę apie lazdą, pasidėjęs šalia, atsisto ant kupsto. Emė pasakoti, tik jau nebe taip žemaičiuodamas, kaip pradžioje. Matyti, pastebėjo Kastantą atidžiai klausantį jo žemaičiavimo.

— Užkalba į downą arba į medų šitaip:

Ažužadu nu kirmėlės baltam arklui. Nekenč tave saulė, nekenč tave mėnuo, nekenč tave žvaigždės, nekenč tave dangs, nekenč tave žmuogus, nekenč tave pati, nekenč tave vaika, nekenč tave visa pamilija, er aš tave nekenč! Amen, amėn, amėn!

— O kodėl tris kartus amen kartojama?

— Ka stėprias būt... Vo ar žina, puonaiti,

kaip darysi, įėjut gyvatę įkirs?

Kastantas nusijuokė.

— Bėgsiu pas daktarą!

— Vuo jeib daktars tuoli? Aš tamistai tuokia

štuką pasakysiu: ant pirmo, tai arti ronos reik smarkei užveržt, ka putmenys nesikelt aukščiaus... Tada savo šlapumu nuplausi er aptvers. Vuo į aptvarus dėti supiaustytus er sumuštus uosio laps, tankiai juos sukeičiant. Arba nuods ištrauk švieži vėstos ar ontės miesa... Da veins būds — tai sutrints slieks pridiet. Kuožnam pamaiji!

— Žinai, tamsta... Kuogi vardu?

— Anūpras...

Žemaitis porą kartų lyg patvirtinimui pakratė smakrą.

— Mane Kastantu vadina... Tai žinai, Anūp-

rai, aš esu iš kitų kraštų, kur prie Nemuno. Tai pas mus kitaip nuo gyvatės užkalba... Dabar, kai kalbam apie tas biaurybes, tai prisiminiau! Spiaudant į krosnies kampaną, reikia pasakyti tris kartus: Saule, saule, upe, upe, tik tu, gyvate, skradžiai žemę! Dar vėl iš naujo... paskui dar trečią kartą.

Anūpras klausėsi išsijojęs, stengdamasis nė žodelio nepraleisti. Nuo burnos pravėrimo apie akių nepačius atsidaro gausios raukšlės, tarsi kokie voratinklio raštai, o burnoje Kastantas pastebėjo kelių dantų trūkumą bei judantį, drėgną liežuvi. Anūpras užsičiaupė tik Kastantui baigus užkalbėjimą.

— Kožna veita tor sava pasakymu... Vuo es kor būsiet?

— Iš Druskininkų. Ten gimiau, augau. Sakyk, Anūprai, ar šitas kalnas turi kokį vardą?

— Vuo kaipgi! Tas yr Naglio kalns. Naglys buvo žemaičių kunigaikštis, čia yr palaidots. Jo žmuonėlė Brakšva ilga laistė asaruom tą kalną er kapą. Vuo ant viršūnės pasodino septynias pušėles... Ali vargšėlė nusiskandin tame mažam ežeriuku...

Anūpras parodė visiškai mažą ežerėlį, telkšantį žemumoje. Tik jis labiau panašus į nedidelę balą ar kūdrą antmės plukdytus.

— Vuo tamista, saka, es Druskininkų?

— Taip, tik ten retai būnu. Dabar Varšuvoj baigiau mokslus, tai ten gyvenu.

— O... tai tamista muokslinčius!

— Ne, ne toks jau didelis muokslinčius, o tik mokiausi muzikos.

Anūpras vėl išsijojė.

— Vuo kap tata muzekos? Ar rek muzekos mokyteis? Aš er be mokslo dainiuot muoku!

— Ar gali man padainuoti kokią dainelę?

— Vuo kokią tamista nuor?

— Kokią nors labai seną.

Anūpras kiek pagalvojo, paskui neaukštu, kiek prikimusiu balsu uždainavo, tačiau nevisai žemaitiška tarme:

— Ant marių kranto, Palongos miestely,
Kor gyven mūsų broliai žemaiteliai,
Yr aukštas kalnas, Birute vadintas,
Žalioms pušelėms viršų apodintas.

Ten, toj laimingoj žemėj bočių mūsų,
Kol buvom ponais er gudų er prūsų,
Viežlyba, skaisti, kaip rožė er rūta,
Kunigaikštienė gyveno Birute.

Kastantas klausėsi, pirmą kartą girdėdamas paprastą, o kartu nuoširdžią, hūdnoką gaidą. Jį jaudino ne tik melodija, kaip jam nežinomo poeto žodžiai, pasakojantieji apie nepaprastą meilę, prisirišimą senovės kunigaikštienėi.

(Bus daugiau)

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1934 S. Main Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-9 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2418 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 8-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2388,
Residencijos telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33718
Tel. (813) 321-4208

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidiniai — Pilna apdraudimas
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelėmis.
R. BERENAS. Tel. 925-9663

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1822 arba 376-9996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŽEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
Tikriname ir mūsų studijoje
Marquette Parka.
Vėdėja — Aldona Deivira
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTIS
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.
ir WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-4374

Poetai apie tėvynės grožį ir jos ilgesį

Tautinio arginimo laikotarpio poetai Maironis ir Pranas Vaičaitis rašė eilėraščius patriotiniais motyvais. Jiems Lietuva buvo gražus ir mielas kraštas. Lietuva buvusi garsi, galinga šalis su garbinga praeitimi. Abu poetai ragino lietuvius didžiulius savo kraštą ir priminė, kad visiems reikia kovoti už laisvę, kuri Lietuvai tikrai greitai ateis.

Gyvendamas ir studijuodamas Rusijoje, Pranas Vaičaitis parašė eilėraštį "Yra šalis". Tame eilėraštyje jis aprašė tėvynės grožį ir ilgesį, kurį jis jautė svetimame krašte. Pirmoji eilėraščio dalyje jis apibūdino Lietuvos žmones: jie yra paprasti, bet meilūs ir vašingi. Nors jie sunkiai dirbo, bet visada buvo giedrios nuotaikos. Jie nesiskundė savo sunkiu gyvenimu. Lietuvos mergaitės labai gražios ir skaisčios. Jos myli savo darželius ir su daina augina gėles. Prisiminęs savo tėvynės grožį, poetas prisipažįsta, kad vakarais negali užmigti, apie tai galvodamas:

Kaip upės vandens, mintys teka,
Idėjos reikšias galvoj:
Gamta su tavim, rodos, šneka —
Gražu, gražu mūsų Lietuvoj...
zilėraščio pabaigoje poeto liū-

Prieš audrą.

desys ir savojo krašto ilgesys dar labiau išryškėja. Susigraudinęs jis šitaip išreiškia savo jausmus:

O tėviske! koks mielas kraštas,
Kurio taip netekau ūmai, —
To neišreiškė nė vienas raštas,
Tai pasakys vieni jausmai!
Rima Polikaitytė, VI kl.

Maironis savo patriotiniuose eilėraščiuose skatino tautiečius mylėti savo tėvynę, didžiulius jos garbingą praeitimi, kovoti už tėvų žemę, kaip "bočiai" kovoj.

Silėraštį "Vakaras ant Keturių Kantonų ežero" Maironis parašė, būdamas Šveicarijoje. Nors poetas buvo apsuptas gražia gamta, bet prisiminė tik savo tolimąją tėvynę ir jos gamtos grožį. Jo mintys skrido "padangiu keliais" į sesučių rūtų darželius ir prie plačiosios Dubysos, kur prabėgo poeto brangiausi jaunystės metai.

Galima sakyti, kad tėvynė yra gražiausia ir mieliausia kiekvienam protingam žmogui. Žmogus yra laimingiausias, gyvendamas savo šalyje.

Vida Brazaitytė, VI kl.
Iš "Aušros Spindulėlių"

Pavergtoji Lietuvoj

SVENČIONIŲ ARBATA

Švenčionių vaistžolių farmacijos fabrikas buvo įsteigtas prieš šimtą metų. Ir jis tebeveikia. Jis yra vienintelis "plačioje tėvynėje", kuris gamina vaistinių arbatų, bei vaistinių augalų rinkinius.

Gaminama iki 14 pavadinimų arbata — nervus raminti, vitamininė, nuo kosulio ir kitos. Perdirbami apie 90 pavadinimų vaistžolių. Perna įmonė pardavė apie 500 tonų produkcijos. Fabrikas ne tik perdirba vaistžoles, bet ir rūpinasi jų rinkimu, siekia, kad kuo daugiau gydomųjų žolių, žiedų, lapų būtų surinkta Lietuvos laukuose.

Lietuvoje auga apie 570 augalų, kuriuos mokslinė bei liaudies medicina laiko vaistiniais.

KAIMO GAISRAI

Siemet respublikos kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose kilę 39 gaisrai padarė per 89 tūkstančius rublių nuostolio. Gaisrai buvo juos ir suskaldyti.

kilę Telšių rajono Pavandenės taryb. ūkyje, Širvintų rajono Bagaslaviškio kolūkyje ir Tauragėje, kur sudegė paruošų ministerijai priklausantis žolės milų sandėlis.

AGR. JONO SANDČONO BYLA

S. Čyvas Valstiečių laikraštyje sielvartauja, kad Vatikano radijas pranešė apie Bavarijoje kilusią protestų bangą dėl Jono Sadūno suėmimo ir nuteisimo Vilniuje.

Šia proga korespondentas suteikia šiek tiek žinių apie patį Joną Sadūną: gimęs 1935 metais, baigęs Lietuvos Žemės ūkio Akademiją, dirbo Žemės ūkio ekonomikos mokslinio tyrimo instituto skaičiavimo centro vyresniojo inžinieriumi.

Vieną savaitę jis buvo laikomas psichiatrinėje ligoninėje. To reikalauja sovietinis baudžiamasis kodeksas, kurio 86 straipsnio antras punktas sako:

"Eksperimente būtina kaltinamojo psichinei būklei nustatyti tais atvejais, kai kvotėjui, tardytojui, prokurorui ar teisėjui kyla abejonės dėl kaltinamojo pakaltinamumo..."

Remiantis LTSR Baudžiamojo kodekso 132 straipsnio II dalimi, Jonas Sadūnas buvo nuteistas laisvės atėmimu.

SKAITYTOJŲ LAISKAI V. L.

Laikome avis, tačiau jų kirpimui neturime žirklių. Teko daug kur teirautis, bet pardavėjos tik pečiais trukdavo.

Nejaugi žirkles avims kirpti tokia deficitinė prekė?

G. Mažutavičienė
Radviliškio rajonas
(E. L.)

• Aną dieną mūsų žurnalų bolševikų "Vilnis" pradėjo šlovinti Sibirą. Ji sako:

"Visi žino, kad Sibiras yra kultūriška šalis, kurioje gyvena milijonai darbščių žmonių ir kad tarybinį Sibirą jokia būdu negalima lyginti su cariniu Sibiru ir jo katorgom".

Taip, jokia būdu negalima lyginti. Bolševikų Sibiras jau nebe katorga, bet tikras pragaras išsiųstiems ten žmonėms.

O kad Sibiras "kultūringas" — aš irgi sutinku. Ten yra išgrūsta tiek mokslininkų, profesionalų, rašytojų, kad sunku būtų rublių nuostolio. Gaisrai buvo juos ir suskaldyti.

BIELIŪNAS

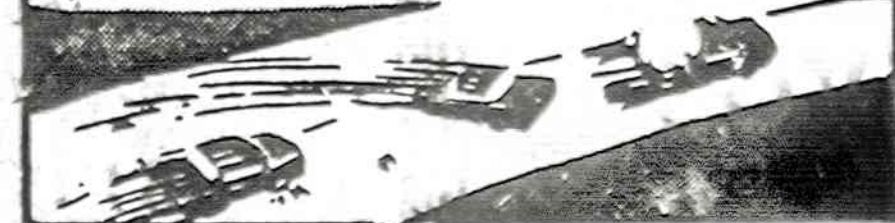
LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

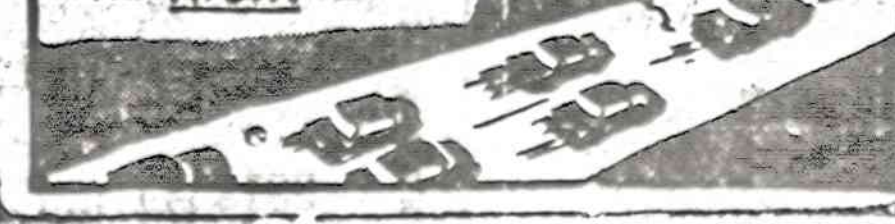
DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED SET BY
THE RIGHT LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, IL 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

VIENERIŲ METŲ MIRTIES ŠUKAKTIS

A. A. JOSEPHINE MANKUS

Jau suėjo vieneri metai, kai staigiai ir netikėtai mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą ir brangią mamą, uošvę, močiutę ir promočiutę, kurios netekome 1982 m. liepos 13 d.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekada negalėsime užmiršti. Ji amžinai bus gyva mūsų mintyse ir širdyse. Lai gailėstingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Minint šią liūdną ir skausmingą sukaktį, už jos sielą šv. Mišios bus atnašaujamos trečiadienį, liepos 13 d., 8 val. ryto šv. Jurgio bažnyčioje; šeštadienį, liepos 16 d., 8 val. ryto, Tėvų Jėzuitų koplyčioje, ir sekmadienį, liepos 31 d., 7 val. ryto šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Rožės sužydėjo, jų nebematai.

Su dideliu skausmu mane palikai.

Atsimindama Tave iš visos širdies,

Gėlimis puošiu tavo kapą, iki pat mirties.

Maloniai prašome visus gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Josephine savo maldose.

Nuliūdę:

daktė, sūnus, marti, žentas, anūkai, proanūkai

PABALTIJO ISTORIKAI

Bolševiko garbės žodis ir
Baltijos pavyzdys

Suomių istoriko Seppo Mylly-
niemi knygos "Die baltische Kri-
se 1938-1941" recenzijoje, kurią
išspausdino vokiečių laikraštis
Frankfurter Allgemeine Zeit-
ung, Enno v. Loewenstern pri-
mena, kad Baltijos valstybių kri-
zės metu Stalinas davė Latvijos
užsienio reikalų ministrui
"bolševiko garbės žodį", kad
Sov. Sąjunga nesikiš į Latvijos
vidaus reikalus.

Knyga išleido Deutsche Ver-
lags Anstalt, Stuttgart. Kas
joje parašyta žinos tie, kurie
knygą perskaitys. Bet knygos
recenzentas, sako, kad faktiniai
yra netiesa, kad "sovietai įžy-
giuos rytą". Jie tą daro palaipsniui
ir tikrai su tokiomis valsty-
bėmis, kurios nesugeba apsigin-
ti. Tam yra geras pavyzdys —
Baltijos valstybės.

Enno v. Loewenstern sako, kad
Baltijos jūroje su povandeniniais
laivais kartais prasideda dideli
dalykai. Keturiolika dienų po
vokiečių invazijos Lenkijoje,
Lenkijos povandeninis laivas
"Orzel" atplaukė į Taliną, o nak-
tį į rugsėjo 17, 1939 m., pabėgo
iš Estijos sostinės uosto. Po to
Sovietų ministras pirmininkas
ir užs. reik. ministras Molotovs
rugsėjo 19 d. pasakė Estijos pa-
siuntiniui Maskvoje: "kadangi
Estijos vyriausybė negali garan-
tuoti savo teritorinių vandenų
neutrality, Sovietų Sąjungos
Baltijos laivynas pasiims jų ap-
saugą".

Tai buvo pirmas oficialus žen-
klas, kad Baltijos valstybių li-
kimas yra nuspręstas. Rugsė-
čio 23 d. pasirašant Hitlerio-Sta-
lino pakta, slapta prie Bal-
tijos respublikos buvo parduo-
tos Sov. Sąjungai. 1940 m. birž-
elio-liepos mėnesiais vyko Lie-
tuvos, Latvijos ir Estijos respu-
blikų jungimas į Sov. Sąjungą,
kas dabar, po 43 metų, buvo
priminta prezidento Reagano de-
klaracijoje, kad tas, kas įvyko
buvo neteisėta ir JAV to pri-
jungimo nepripažins.

Visa eiga yra geras pavyzdys,

kaip beginklės valstybės yra
užgrobijamos. Šios recenzijos
autorius, trumpai bet aiškiai ap-
rašė visą Baltijos valstybių kri-
zės istoriją.

Apie šią knygą plačiau para-
šė Arthur Hermann Vak. Vo-
kietijos Lietuvių Kultūros In-
stituto leidinyje Nr. 4. Lam-
pertheim 1983 m.

Mirė istorikas V. Pašuta

Birželio 10 d. Maskvoje mirė
prof. Vladimiras Pašuta, TSRS
Mokslų Akademijos korespon-
dentas, žymiausias sovietų is-
torikas, tyrinėjęs Rytų Euro-
pos, o ypač Lietuvos praeitį.

Gimęs 1928 m. balandžio 19
d. V. Pašuta 1941 metais baigė
Leningrado universitetą ir 1959
m. tame pat universitete gavo
istorijos doktoratą, parašęs di-
sertaciją "Lietuvos valstybės su-
sidarymas".

Jis paveldėjo susidomėjimą
Lietuvos praeitimi iš savo pro-
fesorius V. N. Pichetos, kuris
specializavosi Lietuvos žemės
ūkio istorijoje. To profsoriaus
tyrinėjimų įtaką galima paste-
bėti V. Pašutos ankstyviausie-
me darbe, kuris buvo paskelb-
tas 1947 m. Ten jis analizavo Lie-
tuvos žemės ūkį ir techniką vi-
duramžiuose.

Didžioji dalis jo darbų buvo
paskelbta, aišku, rusų kalba.
Bet lietuviams jis yra žinomas iš
jo knygų, kurios buvo išverstos
į lietuvių kalbą: "Gedimino lai-
skai" (1966 m.) ir "Lietuvos val-
stybės sudarymas". (1917).

Lietuvos istorikai, gyveną-
išeivijoje, susidomėjo V. Pašu-
tos raštais po 1959 metų, kai bu-
vo paskelbtas jo disertacinis dar-
bas "Lietuvos valstybės susida-
rymas" rusų kalba. Tada išeivi-
jos spaudoje pasirodė istorikų
J. Dainausko, J. Jakšto, K. Avi-
žonio ir M. Gimbutienės atsilie-
pimai.

Kiti jo veikalai, parašyti ru-
sų kalba — "Galičio-Volynės Ru-
sijos istorijos apybraižos" ir "Po-
meranija" — taip pat dalinai lie-
čia senivės lietuvių. Juose dė-
sima pažiūra, kad Lietuvos Di-
džiojoje Kunigaikštijoje gyva-

vusi lietuvių ir slavų sandrauga
suvaidino teigiamą vaidmenį, gi-
nanti Rytų Europą nuo kryžiuo-
čių veržimosi iš vakarų ir nuo
mongolų-totorių iš rytų.

Prof. V. Pašuta stengėsi Lie-
tuvos istoriją padaryti reikšmin-
ga Europos istorijos dalimi.
Apie D.L.K. Algirdą jis para-
šė straipinį "Encyclopedia Bri-
tanica".

Būdamas mūsų kaimynų bal-
tarusių kilmės, V. Pašuta daug
pasidarbavo Lietuvos garbingai
praeičiai iškelti.

(E. L.)

NAŠLIU, NAŠLIUKIŲ IR PAVIENIŲ KLUBAS

Chicago's Liet. Našlių-našliu-
kių ir pavienių klubo metinis
piknikas įvyks sekmadienį, lie-
pos (July) 17 Vyčių salėje, 47th
ir Campbell gatvės. Pradžią —
12 v. dienos. Bus linksma mu-
zika, skanūs namie gaminti va-
giai ir geri gėrimai. Taip pat
bus ir gausi dovanų loterija.

Prašome visus gausiai atsilan-
kyti
Klubo Valdyba

Suvalkiečių Draugija

Chicago's Lietuvių Suvalkiečių
Draugijos pusmetinis narių susi-
rinkimas įvyko gegužės 27 d. Vy-
čių salėje. Pirmininkas Leonas
Vasiliavas atidarė susirinkimą,
pasveikino visus atsilankiusius
narius, nes jų buvo nemažas
būrys.

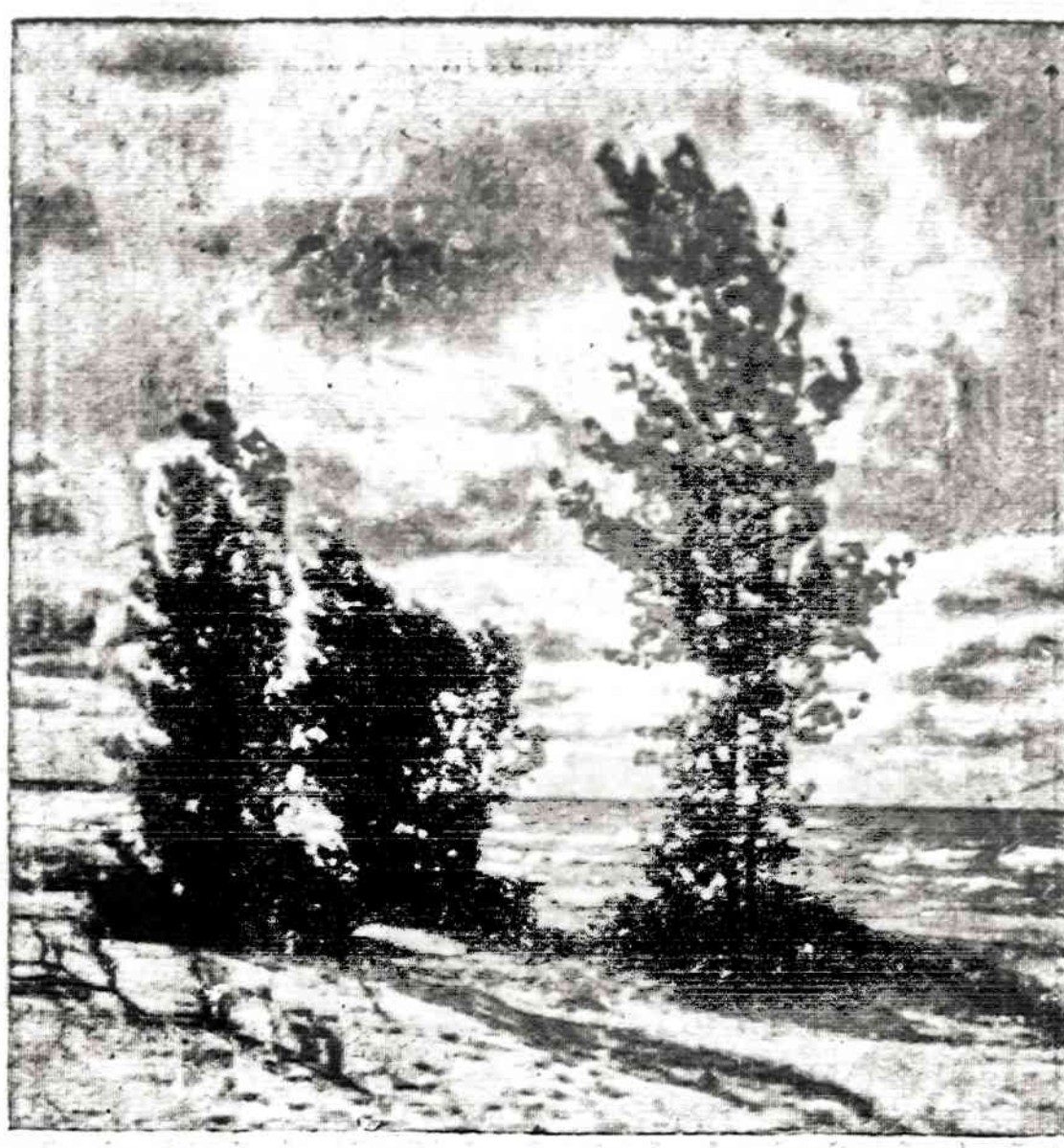
Nutarimų raštininkė Eugeni-
ja Strungys perskaitė praeitų
metų nutarimų protokolą, kuris
buvo priimtas be pataisų.

Tėvų dienos proga valdyba
pasveikino visus tėvus, linkėda-
ma jai maloniai praleisti kartu
su visa šeima.

Toliau pirmininkas pastebėjo,
kad birželio ir liepos mėnesiais
bus atostogos, kurias palinkėjo
maloniai praleisti.

Buvo pranešta, kad serga
Marta Jurksaitis ir Julia Rama-
nauskas. Valdyba palinkėjo
joms greit susveikti.

Suvalkiečių Draugija jau ruo-
siasi 45-kių metų jubiliejiniam

banketui, kuris įvyks rugsėjo
17 dieną, 1983 metais Vyčių sa-
lėje. Bilietai jau yra platina-
mi. Norint juos įsigyti, prašom
skambinti šiais telefonais: 737-
2684, arba 847-2879.

Sekantis narių susirinkimas
įvyks rugpjūčio 26 dieną.
Eugenija Strungys

TRUMPAI

— Vasario 16-tos Gimnazijos
vadovybė — dir. Andrius Smi-
tas, kuratorijos pirm. tėvas Al-
fonzas Bernatoniš ir ižd. Jonas
Valiūnas, lankantis Chicagoje
Lietuvių Dienų proga, susitiko
su BALFo pirm. Marija Rudie-
ne ir bendrą posėdyje su
BALFo Centro valdyba pasitarė
Gimnazijos išlaikymo svarbes-
niais reikalais.

— Sekr. Weinbergeris skren-
da į Pekiną, kad galėtų susitari-
ti su Kinija ginklų pardavimo re-
kalu. Kiniečiams reikalingi grei-
tieji Amerikos lėktuvai, arti-
lerija.

— Sekmadienį imperatorius
Hirohito oficialia vakariene su-
tik atvykusį Pakistano diktato-
rių Zia, o lapkričio mėnesį su-
tik prezidentą Reaganą.

— Hirohito išvaldė Japoniją
57 metus.

— Šią savaitę smarkiai paki-
lo Jangcės upės vanduo, Wuhan
provinciją apėmė. Kinijos vy-
riausybė organizuoja žmones
kylantiems vandenims kontro-
liuoti.

Kohl yra įsitikinęs, kad jis liuot.

\$250 to \$500 WEEKLY PAYCHECKS

(FULLY GUARANTEED)

working part or full time at home.

Weekly paychecks mailed directly to you from
Home Office every Wednesday. Start immedi-
ately. No experience necessary. National Com-
pany. Do your work right in the comfort and
security of your own home.

Details and application mailed.
Send your name and address to:

AMFICO, Hiring Dept. 77, 1040 Lone Star Dr.,
New Braunfels, TX. 78130.

JAU ATSPAUSDINTA

J. KLAUSEIKIO KNYGA
BRONIO RAILOS
NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.

Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGA IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

REAL ESTATE

Manai, Zemi — Pardavimai
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.

DEL VISU INFORMACIJU KREIPITIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKETI NUOMĄ?

GERIAU SKOLA.

Gražus mūrinis, 5 kamb., 2 mieg.
Rūsūs ir aukšta pastogė. Garažas.
30 pėdų sklypas. 71-ma ir Francis-
co. Nebrangus.

2 butų medinis — 5 ir 4 kamb.
Didelė pastogė. Garažas. Arti mo-
kyklų Brighton Parke. \$35.000. Ma-
žas įmokėjimas, savininko paskola.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX

2951 W. 63rd St.

Tel. 436-7878

REPAIRS — IN GENERAL

(visi rūšių Taisyimai)

TAISO ORO VESINTUVUS,
SALDYTUVUS, SKALBIMOS
IR DŽIOVINIMO MASINAS
BEI KROSNIS.

Herman Dečkys

Tel. 585-6624

NUOMOS

RENTING IN GENERAL

ISNUOMOJAMI 2 butai: vienas
6 kambarių su krosnimi ir šal-
dytuvu, o antras — 2 miegami
su baldais, krosnimi ir šaldytuvu.
Abu naujai remontuoti.
18-toj apylinkėj.
Skambinti 927-2748

BRIDGEPORTE, prie 34-tos ir
Lituanikos, naujai atremontuo-
tas ir išdažytas antrame aukšte
5 kambarių butas suaugusiems
vyriui arba porai.
Telefonuoti 254-0381

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug
padėti teisininko PRANO ŠULIO
paruošta, — teisėjo Alphonse
WELLS peržiūrėta, "Sūduvos"
— šleista knyga su legaliosiomis
formomis.

Knyga su formomis gauna-
na Naujienų administracijoje

"LIUCIJA"

Miko šileikio apsakymų knyga
"Liucija" jau atspausdinta.
Autorius pavaizduoja lietuvių
gyvenimą nuo XX šimtmečio
pradžios iki II Pasaulinio karo.
22 ilgesni ir trumpesni apsa-
kymai, 184 psl. Kaina \$5.
Gaunama "Naujienose" ir pas
auterių: 6729 So. Campbell
Ave., Chicago, IL 60629.

KILLS FLEAS, TICKS!

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesčiuose, greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI.
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio
Liability apdraudimas pensin-
kams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4643 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rū-
šių stogus. Už darbą garan-
tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių
iškvietimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Chicago, Illinois

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo
9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Seštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago's lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.

Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DEL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608